ECLI:LV:AT:2019:0426.A43015813.2.S
Lieta Nr. A43015813, SKA-104/2019
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
SPRIEDUMS
Rīgā 2019.gada 26.aprīlī

Tiesa šādā sastāvā: senatori Rudīte Vīduša, Dzintra Amerika, Veronika Krūmiņa

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „Daugavpils Energoceltnieks" pieteikuma par Konkurences padomes 2013.gada 17.jūnija lēmuma Nr. E02?31 atcelšanu daļā, sakarā ar SIA „Daugavpils Energoceltnieks" kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 21.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Konkurences padome veica izpēti un tās rezultātā konstatēja, ka 26 uzņēmumu, tostarp pieteicējas SIA „Daugavpils Energoceltnieks", piedāvājumi konkursiem nav sastādīti neatkarīgi, kā tam būtu jābūt normālas konkurences apstākļos. Proti, laika posmā no 2006.gada līdz 2011.gadam tirgus dalībnieki savstarpēji apmainījušies ar informāciju par to piedāvājumiem iepirkumos, t.sk. tāmēm. Pieteicējas gadījumā tas ir noticis 116 iepirkumos.

Ar Konkurences padomes 2013.gada 17.jūnija lēmumu Nr. E02?31 konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums, par ko pieteicējai uzlikts naudas sods.

[2] Nepiekrītot minētajam, pieteicēja iesniedza pieteikumu tiesā, lūdzot atcelt Konkurences padomes lēmumu daļā, kas attiecas uz pieteicēju.

[3] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 21.decembra spriedumu noraidīts pieteicējas pieteikums. Tiesas spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Iestādes pieļautais procesuālais pārkāpums, nokavējot termiņu pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai, nav būtisks un nav radījis šā lēmuma prettiesiskumu pēc satura. Iestādes norādītie apstākļi attaisno termiņa kavējumu.

Termiņa kavējums nav aizskāris pieteicējas tiesības un ir saistīts ar iestādes mērķi nodrošināt pieteicējas tiesības uz aizstāvību. Lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšana neradīja nelabvēlīgas sekas pieteicējai arī attiecībā uz naudas soda apmēra noteikšanai izmantoto gada pārskatu.

[3.2] Konkrētā ģeogrāfiskā tirgus noteikšanai šajā lietā nav izšķirošas nozīmes un tas neietekmē vienošanās aizlieguma konstatēšanas apstākļus. Vienlaikus nav konstatējamas kļūdas iestādes secinājumā, ka konkrētie tirgi ir katra pasūtītāja elektroietaišu būvdarbu un/vai elektromontāžas darbu attiecīgais iepirkums (konkurss), jo katrs iepirkums pamatā attiecas uz konkrētu valsts reģionu.

[3.3] Ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka, piedaloties elektroietaišu būvdarbu un/vai elektromontāžas darbu iepirkumos, pieteicējas, SIA „RIO", SIA „DEMP", SIA „Darleks", SIA „Austrumu Energoceltnieks", SIA „SZMA", SIA „Elpoli", SIA „Latgales Elektromontāža", SIA „Vidzemes Energoceltnieks", SIA „ELBRA", Alūksnes rajona SIA firma „Alūksnes Energoceltnieks", SIA „Empower", SIA „Farads", SIA „Firma „Spriegums"" starpā ir notikusi informācijas apmaiņa un ka informācijas apmaiņa ar pieteicējas piedalīšanos ir notikusi 116 reizes.

[3.4] No lietā esošajiem pierādījumiem secināms, ka informācijas apmaiņa notikusi šādos veidos: 1) savā piedāvājumā iepirkumā norādot cita tirgus dalībnieka norādīto cenu vai tuvu tās apmēram; 2) pieteicējai pašai iniciējot informācijas apmaiņu, nosūtot citiem tirgus dalībniekiem ieteicamās piedāvājumā iekļaujamās cenas vai paziņojot sava piedāvājuma cenu un lūdzot pārsniegt šo summu cita pretendenta piedāvājumā.

Atsevišķos gadījumos nav iespējams noskaidrot veidu, kādā pieteicējas konkurents ir saņēmis pieteicējas komercnoslēpumu saturošu informāciju, jo pieteicējas tāmes atrastas konkurenta datorā.

[3.5] SIA „RIO" datorā tika atrasta pieteicējas tāme. No SIA „RIO" datora šī tāme ir izdrukāta 2007.gada 3.septembrī un pēdējo reizi modificēta 2007.gada 4.septembrī, t.i., pirms iepirkuma piedāvājumu iesniegšanas un/vai atvēršanas datuma 2007.gada 6.septembrī. Turklāt SIA „RIO" datorā atrastajā pieteicējas tāmē norādītā kopējā cena ir pilnīgi vienāda ar pieteicējas piedāvājumā iepirkumā pieteikto cenu līdz pat vienam santīmam.

Pieteicējas valdes loceklis SIA „RIO" ir sūtījis elektroniskā pasta vēstuli, kurā konkrēti norādījis, ka par objektu ir notikusi mutiska vienošanās, ka šo objektu būvēs pieteicēja, un ka SIA „RIO" summas tiks nosūtītas nākamās nedēļas sākumā.

[3.6] Pieteicējas elektroniskā pasta adresē dec@dec.com.lv tika saņemta SIA „Austrumu Energoceltnieks" elektroniskā vēstule, kurā bija norādīta cena, kāda piedāvājumā ir jānorāda pieteicējai. Pieteicēja no SIA „Austrumu Energoceltnieks" saņēma norādes cenām vienā elektroniskā pasta vēstulē. Pieteicēja precīzi sekoja vēstulē minētajām summām, un, ja pieteicēja piedāvājumos norādīja atšķirīgas summas, tad tikai to palielināšanas virzienā.

[3.7] Pieteicējas elektroniskā sarakste ar citiem tirgus dalībniekiem nenotika no pieteicējas darbinieka /pers. E/ personīgās e-pasta adreses. Uz minēto elektroniskā pasta adresi vēstules tika pārsūtītas pēc tās saņemšanas elektroniskā pasta adresēs energo.celt@apollo.lv, dec@dec.com.lv. Līdz ar to lietas ietvaros nav pamata atsevišķi vērtēt /pers. E/ darbības kā viņa personīgo iniciatīvu.

[3.8] Pieteicējai bija zināma komercnoslēpumu saturoša informācija, un tā izpauda komercnoslēpumu saturošu informāciju. Apstāklis, ka iepirkumos pretendentus izvēlas no AS „Latvenergo" piegādātāju reģistra, nosūtot katram no tiem atsevišķu uzaicinājumu, bet pieteicējai un citiem tirgus dalībniekiem, kuru starpā notika sarakste, bija zināms, tieši kuri komercuzņēmumi ir aicināti iesniegt piedāvājumus konkrētajā konkursā, liecina par tirgus dalībnieku savstarpēju informācijas apmaiņu, kas acīmredzami pārkāpj neatkarīgas komercdarbības nosacījumus.

Pieteicējas un citu tirgus dalībnieku ciešās sadarbības rezultātā tika būtiski mazināta neskaidrība vienam par otra uzvedību konkrētajā tirgū. Tādējādi tika ierobežota konkurence konkrētajos iepirkumos, kā rezultātā konkrētajos iepirkumos vairs nepastāvēja konkurence (sacensība) starp pretendentiem.

[3.9] Apstāklis, ka pieteicēja ne visos gadījumos precīzi ir sekojusi citu tirgus dalībnieku sniegtajiem norādījumiem, neliecina, ka nav notikusi savstarpēja informācijas apmaiņa, kas acīmredzami pārkāpj neatkarīgas komercdarbības nosacījumus. Turklāt pieteicēja arī nav veikusi nekādas darbības, lai citiem tirgus dalībniekiem paziņotu, ka viņa konkrētajās vienošanās neiesaistīsies.

[3.10] Apstāklis, kā uzskata pieteicēja, ka tirgus dalībniekiem konkrētā rīcība tika uzspiesta ar AS „Latvenergo" un AS „Sadales tīkls" pārstāvju negodprātīgo rīcību elektromontāžas darbu (būvdarbu) iepirkumu konkursos (vai tirgus dalībnieki vismaz tika mudināti uz šādu prettiesisku darbību), neatbrīvo pieteicēju no atbildības par pārkāpumu. Pieteicējai bija iespēja atteikties no prettiesiskas rīcības, informējot atbildīgās iestādes par pārkāpumiem iepirkumu konkursu rīkošanā.

[3.11] Pārsvarā tirgus dalībnieki, kuri bija iesaistīti informācijas apmaiņā ar pieteicēju, noliedz informācijas apmaiņas faktu. Tomēr atsevišķi tirgus dalībnieki – SIA „SZMA", SIA „ELBRA" – atzīst informācijas apmaiņas faktu.

[3.12] Apstāklis, ka pieteicējas datorā iestāde ir konstatējusi dokumentu, kas atšķiras no pieteicējas lietvedībā reģistrētā dokumenta, nepierāda faktu, ka datorā esošais dokuments nekad nav bijis sastādīts un ka ir pamats apšaubīt citus iestādes iegūtos pierādījumus.

Tāpat pieteicējai nav pamatotu argumentu un izskaidrojuma katrai epizodei, kurā iestāde konstatēja konkurences pārkāpumu.

[3.13] Pieteicēja, būdama informēta par notiekošu pārkāpumu, neveica nevienu no Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr. 796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem" (turpmāk – noteikumi Nr. 796) 23.punktā minētajām darbībām, lai to pārtrauktu. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka situācijā, ja pieteicēja rīkojās trešās personas piespiesta, pieteicēja būtu atbrīvojama no atbildības par konkurences pārkāpumu.

[3.14] Lai gan lietā nav tiešu pierādījumu, kuras personas ir izmantojušas šajā lietā pārbaudītās pieteicējas vārdā sūtītās e-pasta vēstules, šiem apstākļiem nav izšķirošas nozīmes. Informācijas apmaiņa ir pierādīta ar elektroniskās sarakstes saturu, neatkarīgi no tā, kura persona tieši veica saraksti. Tas ir, pieteicējas konkurentu datoros ir konstatētas AS „Latvenergo" un AS „Sadales tīkls" iepirkumiem sagatavotas pieteicējas sastādītas tāmes, un pieteicējas datoros atrastas pieteicējas konkurentu tāmes šādiem iepirkumiem. Pieteicējas faktiskās darbības konkursos (piedāvātās cenas) arī norāda, ka tiek ņemtas vērā mutiskās vienošanās par to, kurš būs uzvarētājs konkursā. Iegūtās sarakstes satura un pieteicējas rīcības savstarpējā atbilstība nevar tikt izskaidrota ar nejaušību, jo tā pēc būtības atkārtojas daudzas reizes.

[3.15] Noraidāms ir pieteicējas arguments, ka e-pasta sūtīšanas laiks vai elektronisko dokumentu modificēšanas datums varētu neatbilst patiesībai. Šādas šaubas nav pamatotas, jo dokumentu (tostarp e-pastu) izveidošanas, sūtīšanas, labošanas laiks rada precīzu ieskatu par dokumentu apmaiņu. Iestādei, veicot datu iegūšanu, nav radušās šaubas par datumu neatbilstību patiesībai. No iestādes paskaidrojumiem un sniegtās informācijas secināms, ka pierādījumi no elektroniskajiem datu nesējiem ir identificējami, pārbaudāmi un ticami. Procesuāli pārkāpumi pierādījumu iegūšanā nav konstatējami.

[3.16] Eiropas Savienības Tiesa atzinusi: lai pierādītu pret konkurenci vērstu nodomu, pietiek ar pašu faktu, ka ir saņemta informācija no konkurējoša tirgus dalībnieka, ko neatkarīgs tirgus dalībnieks glabā kā komercnoslēpumu.

Pieteicējas piedāvājumi iepirkumiem nav sastādīti neatkarīgi, kā tam būtu jābūt normālas konkurences apstākļos. Līdz ar to pieteicējas darbībās ir konstatējamas Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes, tirgus dalībniekiem vienojoties par piedalīšanās noteikumiem iepirkumos.

[3.17] Tā kā aizliegtās vienošanās pārkāpums noticis starp tirgus dalībniekiem (konkurentiem), kas darbojas vienā tirgus līmenī, vienošanās atbilst horizontālā karteļa vienošanās definīcijai. Attiecīgi iestāde, izvērtējot pieteicējas izdarītā pārkāpuma smagumu, ir to pamatoti vērtējusi kā sevišķi smagu pārkāpumu. Iestāde pareizi konstatējusi, ka pieteicēja no 2006.–2011.gadam kavēja, ierobežoja un deformēja konkurenci 116 iepirkumos no iestādes konstatētajiem 322 gadījumiem. Līdz ar to naudas soda apmērs no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma pamatoti ir noteikts atbilstoši noteikumu Nr. 796 18.4.apakšpunktam – 7 procenti no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

Šāds pārkāpums kvalificējams kā vienots un turpināts, jo pārkāpuma vienotais raksturs izriet no aizliegtās vienošanās dalībnieka īstenotā mērķa identiskuma. Iestāde pamatoti noteica naudas soda palielinājumu 0,5 procentus. Pieteicējai noteiktais naudas sods un tā palielinājums ir samērīgs ar citiem pārkāpuma lietas dalībniekiem noteikto palielinājumu.

Senāts citā līdzīgā lietā par to pašu Konkurences padomes lēmumu atzinis, ka iestādes agrākā lēmumu pieņemšanas prakse nav juridisks ietvars naudas sodiem tirgus dalībnieku darbības pārkāpumos. Līdzīgas atziņas izteikusi arī Eiropas Savienības Tiesa.

[4] Pieteicēja par apgabaltiesas spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību, kas pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Tiesa nav izvērtējusi un pārbaudījusi visus pierādījumus, kas attiecas uz pieteicēju, bet ir paļāvusies uz iestādes izdarītajiem secinājumiem par lietas apstākļiem. Tādējādi tiesa ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 5., 7., 14.[1], 103.panta pirmo un otro daļu, 112., 168.panta ceturto daļu, 178. un 204.pantu.

Tiesa nav izpildījusi pienākumu objektīvi noskaidrot lietas apstākļus un taisījusi spriedumu, kurā nav izvērtēti visi lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi. Līdz ar to tiesa ir pieļāvusi Administratīvā procesa likuma 327.pantā noteikto procesuālo tiesību normu pārkāpumu, jo nav ievērojusi šā likuma 103., 154.panta pirmo daļu, 247.panta otro daļu, 251.panta piektās daļas 1. un 3.punktu, kā arī 305.panta pirmo daļu.

[4.2] Tiesa nav vērtējusi pieteicējas iebildumus par dažu pierādījumu nepieļaujamību lietā, pierādījumu iegūšanas kārtības neievērošanu un noformēšanas prasību neievērošanu. Pieteicēja nav nosūtījusi tāmi SIA „RIO", kā arī nav saņēmusi tāmes no SIA „RIO". Pieteicēja veikusi eksperimentu un tā rezultātā secinājusi, ka tāme pirms atklāšanas tika izveidota SIA „RIO" datorā, nevis lejupielādēta. Tas, ka SIA „RIO" datorā atrasta pieteicējas tāme, liecina par trūkumiem dokumentu analīzē, nevis par pieteicējas darbībām, atklājot tāmes saturu.

[4.3] Lietā nav iegūta pilnīga un patiesa informācija par vairāku epizožu tāmēm un to izcelsmi.

[4.4] Lietas materiāliem nav pievienoti elektroniski dokumenti, kaut gan šāds lūgums tika izteikts. Pat kvalificēta trešā persona no dokumentiem nevarētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu – kur un kā dokuments tika izņemts, kurā datorā dokuments glabājās pirms izņemšanas, tā izveidošanas, labošanas, izdrukāšanas, nosūtīšanas laiku, kā arī konstatēt, kā fiksēts fakts, ka dokuments tika nosūtīts adresātam. Tā kā lietā nozīmīgu faktu noskaidrošanai bija nepieciešamas speciālas zināšanas, pieteicēja lūdza tiesu nozīmēt ekspertīzi.

[4.5] Tiesa nepamatoti atzinusi, ka pārkāpumu varēja iniciēt pieteicēja. Pieteicējas vainu nepierāda elektroniskā formā saglabātas tāmes, kuras atrastas pie konkurentiem. Iespējams, ka konkursa tāmes vēlamajam uzvarētājam varēja nosūtīt pats pasūtītājs, jo visos konkursos par uzvarētāju kļuva sabiedrība, kura „glabāja svešās tāmes" datorā.

[4.6] Tiesa nepareizi piemērojusi Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktu, jo nav pienācīgi izvērtējusi pieteicējas rīcības mērķi, sekas, kā arī saskaņotas darbības. Pieteicējas mērķis nebija ietekmēt cita tirgus dalībnieka rīcību. Nekāda informācija citiem tirgus dalībniekiem netika atklāta. Pieteicēja nekādā formā nav panākusi nekādas vienošanās ar citiem tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas būtu konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

[4.7] Nevar izdarīt secinājumu, ka pastāv horizontālā karteļa vienošanās, neveicot Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr. 798 „Noteikumi par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam" 2.9.apakšpunkta tiesību normas faktiskā sastāva detalizētu izvērtēšanu. Tiesa ir izdarījusi nepareizu secinājumu, ka visas vienošanās starp dalībniekiem ir ar mērķi kavēt, ierobežot un deformēt konkurenci un tāpēc visas vērstas pret konkurenci.

[4.8] Viens iepirkums nevar būt konkrētais preces tirgus, jo iepirkums neaptver visus dalībniekus un ģeogrāfisko teritoriju.

[4.9] Sistēmiski interpretējot Konkurences likuma 27.pantu un Administratīvā procesa likuma 49.panta ceturto daļu, secināms, ka objektīvi iemesli kā priekšnoteikums lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanai noteikts divu gadu ietvaros, un tie nevar tikt atkārtoti izmantoti šā termiņa pagarināšanai. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas praksi no procesuālajiem termiņiem var atkāpties tikai tad, ja pastāv ārkārtas vai neparedzēti apstākļi. Saskaņā ar Senāta judikatūru šķēršļiem, kas traucēja procesuālās darbības izpildi laikā, jābūt objektīviem, neatkarīgiem no procesa dalībnieka.

Tiesa nav vērtējusi pieteicējas argumentu, ka iestādei procesa dalībnieks bija jāuzklausa lēmuma pieņemšanas termiņa ietvaros. Iestādes rīcības dēļ tas netika izdarīts savlaicīgi. Proti, neskatoties uz to, ka jau 2011.gada maijā uzsākta izmeklēšana, tikai 2013.gadā atzīts, ka dalībniekus nepieciešams uzklausīt. Līdz ar to termiņa neievērošana ir saistīta nevis ar objektīviem apstākļiem, bet iestādes veikto lietas izpētes procesa novilcināšanu.

[4.10] Tiesa nav pienācīgi izvērtējusi pieteicējas pieteikuma grozījumos izteiktos argumentus par to, kā lēmuma termiņa pagarinājums ietekmējis pieteicējas tiesības, t.i., pieteicējai noteiktā naudas soda apmēru, kā arī argumentus par naudas soda nepamatotību un nesamērīgumu. Tādā veidā tiesa ir rīkojusies pretēji Administratīvā procesa likuma 246.panta otrajai daļai.

[4.11] Tāpat kā attiecībā uz audita veikšanas termiņu, arī Konkurences likuma tiesiskais regulējums liecina, ka likumdevējs ir izvēlējies ļoti striktu un skaidru pieeju, nosakot lēmuma pieņemšanas termiņu. Tas būtībā liedz iestādei un tiesai piemērot elastīgākus kritērijus termiņu noteikšanā konkurences lietās.

Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām sodam par konkurences tiesību pārkāpumu un šā soda piemērošanas kārtībai ir piemērojami kriminālsoda piemērošanas noteikumi, tostarp tiesības uz procesa pabeigšanu saprātīgā termiņā. Lēmuma par konkurences pārkāpumu pieņemšanas termiņš ir pielīdzināms Kriminālprocesa likuma 14.pantā norādītajam saprātīgajam termiņam kriminālprocesa pabeigšanai, jo abiem šiem termiņiem ir līdzīgs mērķis.

[4.12] Neveicot agrāk pārbaudi par 2006.–2010.gadu, iestāde neievēroja pieteicējas tiesības uz procesa pabeigšanu saprātīgā termiņā un noteica naudas sodu, ņemot vērā apgrozījumu, kas ir ievērojami lielāks nekā „pārkāpumu" izdarīšanas gadā. Rezultātā iestāde uzlika pieteicējai par 2006.–2008.gada epizodēm naudas sodu, neievērojot noteikumu Nr. 796 3.punktā noteikto principu, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma izdarīšanas dienas. Uzliktais naudas sods no 2012.gada apgrozījuma ir diskriminējošs un ļoti bargs, kā arī pārkāpj vienlīdzības principu, jo citiem lietas dalībniekiem naudas sods aprēķināts no 2011.gada apgrozījuma. Pieteicējas 2011.gada apgrozījums bija ievērojami mazāks nekā 2012.gada.

[4.13] Tiesa secinājumu, ka pieteicējas datoros atrastas konkurentu tāmes, izdarījusi, jo pamatojusies uz kļūdainu iestādes 2015.gada 11.septembra vēstuli. Taču tiesa nav vērtējusi pieteicējas papildu paskaidrojumos norādīto, ka pieteicējas datorā tika atrasta un vēlāk tika izdrukāta tikai viena tāme ar konkurenta nosaukumu. Visi dokumenti (izņemot 4.2.147.epizodi) tika atrasti un izdrukāti no svešiem datoriem un nevar kalpot par tiešiem pierādījumiem lietā, jo nepierāda pieteicējas vainu. Dokumentu autori varētu būt citas personas, vai dokumenti varētu būt nozagti, pārsūtīti, apejot likumu.

[5] Konkurences padome par pieteicējas kasācijas sūdzību iesniegusi paskaidrojumus, norādot, ka tā ir nepamatota.

Motīvu daļa

[6] Senāts noraida pieteicējas argumentu, ka apgabaltiesa ir nepilnīgi izvērtējusi pierādījumus par pieteicējas rīcību un ka tiesa nav objektīvi noskaidrojusi lietas apstākļus.

Kā atzīts Senāta judikatūrā attiecībā uz Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas (aizliegtas vienošanās) piemērošanu, norma aptver tirgus dalībnieku līgumus, tirgus dalībnieku apvienības lēmumus un savstarpēji saskaņotas darbības. Tirgus efektīvas ekonomiskās darbības pamatā ir princips, ka katram uzņēmumam sava darbība tirgū ir jānoteic neatkarīgi. Neatkarīgas rīcības prasība nepieļauj jebkādu tādu tiešu vai netiešu kontaktu esību starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai rezultāts ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurējošā tirgus dalībnieka rīcību tirgū vai atklāt šādam konkurējošam tirgus dalībniekam darbības gaitu, kuru tas pats izmanto vai iecerējis izmantot tirgū, kur šādu kontaktu rezultāts vai efekts ir tādu saimnieciskās sāncensības noteikumu izveide, kuri neatbilst parastiem noteikumiem tirgū, ievērojot piedāvāto pakalpojumu vai preču dabu, uzņēmumu lielumu un skaitu un tirgus apmēru. Tādēļ saskaņotas darbības ir kontakti starp tirgus dalībniekiem, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, kad pēdējais to lūdz vai, vismaz, akceptē šādu informācijas apmaiņu (*Senāta 2009.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-234/2009 18.punkts, Senāta 2011.gada 29.aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-100/2011 (A43004609) 12.punkts ar atsauci uz: Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2000.gada 15.marta sprieduma apvienotajā lietā Nr. T-25/95 u.c. Cimenteries CBR SA, EU:T:2000:77, 1852.punkts*). Savstarpēji saskaņota darbība ir tirgus dalībnieka koordinējošs pasākums, kas apzināti pieļauj praktisku sadarbību tā vietā, lai tirgus dalībnieka rīcību noteiktu ar konkurenci saistīti riski (*Eiropas Savienības Tiesas 1972.gada 14.jūlija sprieduma lietā Nr. C-48/69 ICI/Komisija, EU:C:1972:70, 64.–67.punkts; 1975.gada 16.decembra sprieduma apvienotajās lietās Nr. C-40/73 u.c. Suiker Unie, EU:C:1975:174, 26.–28.punkts; 1981.gada 14.jūlija sprieduma lietā Nr. C-172/80 Züchner/Bayerische Vereinsbank, EU:C:1981:178, 12.punkts*).

Savstarpēji saskaņotas darbības pierādīšanas pienākums gulstas uz Konkurences padomi. Ja konkurenci uzraugošā institūcija ir savākusi pierādījumus, tad tirgus dalībnieka pienākums ir atspēkot pieņēmumu, ka, pastāvot savstarpējiem kontaktiem, tie nav ietekmējuši tirgus dalībnieka rīcību (*Senāta 2011.gada 29.aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-100/2011 (A43004609) 14.punkts, 2011.gada 1.septembra sprieduma lietā Nr. SKA-92/2011 (A42423507) 15.punkts*).

Spriedumā tiesa secinājusi, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka pieteicēja laika posmā no 2006.gada jūnija līdz 2011.gada maijam veikusi darbības, kuras satur Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes. Spriedumā norādīts, ka, tā kā ar lietā esošajiem pierādījumiem apstiprinās, ka informācijas apmaiņa ir notikusi, tad pieteicējai ir jāsniedz ticams un loģisks pamatojums apstāklim, kāpēc lietā konstatētie pierādījumi par informācijas apmaiņu nebūtu jāuzskata par minētās normas pārkāpumu. Tiesa arī vērtēja pieteicējas iebildumus, taču, kā izriet no sprieduma, tiesa tos neatzina par pamatotiem. Apgabaltiesa konstatēja, ka pieteicējai nav pamatotu argumentu un izskaidrojuma katrai epizodei, kurā Konkurences padome konstatēja konkurences pārkāpumu.

[7] Pieteicējas ieskatā, tiesa nav vērtējusi pieteicējas izteiktos apsvērumus par dažu pierādījumu nepieļaujamību lietā, pierādījumu iegūšanas kārtības neievērošanu un noformēšanas prasību neievērošanu. Konkrēti iebildumi izteikti par pieteicējas tāmi, kas atrasta SIA „RIO" datorā, uzskatot, ka lietā nav neviena pierādījuma tam, ka pieteicējas un šā uzņēmuma starpā būtu notikusi informācijas apmaiņa.

Senāts pretēji pieteicējas uzskatiem nesaskata procesuālus pārkāpumus pierādījumu iegūšanā vai to izmantošanā. Administratīvā apgabaltiesa no

Konkurences padomes paskaidrojumiem un sniegtās informācijas secinājusi, ka pierādījumi no elektroniskajiem datu nesējiem ir identificējami, pārbaudāmi un ticami. Turpretī pieteicēja nav vērsusi uzmanību uz apstākļiem, kas radītu objektīvas šaubas, ka pierādījumi ir viltoti. Ir izteikti vien vispārēji hipotētiski apgalvojumi.

Pierādījumu ticamības novērtēšana un pierādījumu pārvērtēšana nav kasācijas instances tiesas kompetencē.

[8] Pieteicēja nepamatoti iebilst pret to, ka lietā nav iegūta pilnīga un patiesa informācija par vairāku epizožu tāmēm un to izcelsmi.

No kasācijas sūdzības izriet, ka konkrētas iebildes pieteicēja izsaka tikai par SIA „RIO" datorā atrasto pieteicējas tāmi. Par citām tāmēm nav neviena konkrēta un pārbaudāma argumenta. Savukārt no pārsūdzētā sprieduma redzams, ka tiesa ir izvērtējusi pierādījumus par informācijas apmaiņu starp pieteicēju un vairākiem konkurējošiem uzņēmumiem. Tiesa atzinusi, ka pieteicējai informācijas apmaiņas rezultātā tapa zināma komercnoslēpumu saturoša informācija un tā izpauda savu komercnoslēpumu saturošu informāciju. Tātad Administratīvā apgabaltiesa atzinusi, ka lietā ir pilnīga un patiesa informācija par pieteicējas izdarīto konkurences pārkāpumu. Pieteicējas vispārīga rakstura iebildumi nerada pamatu apšaubīt tiesas izdarītos secinājumus.

[9] Pieteicēja iebilst pret to, ka visi dokumenti, izņemot vienā epizodē, tika atrasti un izdrukāti no svešiem datoriem. Tie nevarot kalpot par tiešiem pierādījumiem lietā, jo nepierāda pieteicējas vainu. Turklāt dokumentu autori varētu būt citas personas, vai tie varētu būt nozagti, pārsūtīti, apejot likumu. Savukārt pieteicējas datorā atrasta un izņemta tikai viena tāme ar konkurenta nosaukumu.

Judikatūrā atzīts, ka, vērtējot tirgus dalībnieku rīcības atbilstību neatkarīgai rīcībai, tiesai jāievēro, ka lielākajā daļā gadījumu pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir jāizsecina no dažādām sakritībām un norādēm, kuru daudzums izslēdz šaubas par nejaušību no noteikta skaita sakritību un norāžu. Ievērojot, ka vienošanās par saskaņotu rīcību konkurentu starpā tiek sodīti ar smagām sekām, nav sagaidāms, ka konkurējoši tirgus dalībnieki atstās uzskatāmus pierādījumus par to. Pamatā lielākajā daļā gadījumu pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir pārbaudāma no netiešiem pierādījumiem, kuri, skatīti kopā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var veidot pierādījumu par konkurences normu pārkāpumu (sal., piemēram, *Senāta 2011.gada 29.aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-100/2011 (A43005209) 14.punkts,* sal. arī *Senāta 2015.gada 28.decembra sprieduma lietā Nr. SKA-1286/2015 (A43014713) 15.punkts*).

Tādējādi dokumenti, kas atrasti un izņemti no svešiem datoriem, lietā var kalpot par netiešiem pierādījumiem. Apgabaltiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā, atzinusi, ka apstiprinās informācijas apmaiņa starp pieteicēju un vairākiem ar to konkurējošiem uzņēmumiem. Tā pieteicēja ieguvusi komercnoslēpumu saturošu informāciju un izpaudusi savu komercnoslēpumu saturošu informāciju. Nav izšķiroši tas, vai pieteicējas datorā atrasta un izņemta viena tāme vai vairākas, jo lietā esošie pierādījumi kopsakarā apstiprināja, ka pieteicēja izdarījusi Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā minēto pārkāpumu. Pieteicējas iebildes pret netiešo dokumentu ticamību (to autori varētu būt citas personas, vai tie varētu būt nozagti) nav ņemamas vērā, jo tie ir tikai hipotētiski minējumi par iespējamām nelikumīgām darbībām ar pieteicējas dokumentiem, tās rekvizītiem un komercnoslēpumu. Pieteicēja šādā veidā nav atspēkojusi Konkurences padomes savāktos pierādījumus un no tiem izrietošos secinājumus. Senātam nav pamata apšaubīt apgabaltiesas izdarītos secinājumus.

[10] Pieteicēja arī norāda, ka lūgusi lietai pievienot elektroniskus dokumentus, bet tas nav darīts. Tāpat pieteicēja lūgusi nozīmēt ekspertīzi.

Šis pieteicējas arguments ir pārāk vispārīgs, lai radītu pamatu šaubām, ka tiesa būtu atstājusi bez ievērības kādu būtisku pierādījumu vai pieļāvusi citas būtiskas kļūdas pierādījumu novērtēšanā. Pieteicēja nepaskaidro, tieši kuri dokumenti lietai nav pievienoti, kādus lietā nozīmīgus apstākļus tie apstiprinātu vai noraidītu. Tāpat pieteicēja nav paskaidrojusi, kāpēc lietā nozīmīga būtu bijusi ekspertīzes noteikšana. Kā norādīts iepriekš, tiesai šaubas par pierādījumu ticamību neradās.

[11] Senāts noraida pieteicējas argumentu, ka tiesa nepamatoti atzinusi, ka pārkāpumu iniciēja pieteicēja. Pieteicējas ieskatā, šajā lietā nav noskaidrots, kurš atklāja konkurentiem informāciju.

Apgabaltiesas spriedumā atzīts, ka no lietā esošajiem pierādījumiem izriet, ka atsevišķos gadījumos pieteicēja pati iniciējusi informācijas apmaiņu, nosūtot citiem tirgus dalībniekiem ieteicamās piedāvājumā iekļaujamās cenas vai paziņojot sava piedāvājuma cenu un lūdzot pārsniegt šo summu cita pretendenta piedāvājumā. Tātad ar pierādījumiem ir apstiprināts, ka informāciju šajos gadījumos atklājusi pati pieteicēja. Savukārt pieteicējas arguments, ka, iespējams, pasūtītāji nodevuši konkurentu tāmes sev vēlamajam pretendentam, ir tikai vispārīgs, teorētisks iespējamās situācijas skaidrojums. Šādam skaidrojumam būtu jābūt pamatotam ar faktiem un pierādījumiem, taču tādus pieteicēja nav iesniegusi (sal. *Senāta 2017.gada 7.februāra sprieduma lietā Nr. SKA-104/2017 (A43014213) 14.punkts*).

Jāuzsver, ka šie apstākļi ir konstatēti pietiekami lielā daudzumā gadījumu, un priekšstatu par veiktajām darbībām sniedz ne tikai, piemēram, tāmju atrašanās konkrēta tirgus dalībnieka datorā, bet arī elektroniskā sarakste, kas liecina par informācijas apmaiņas kontekstu. Esošajā pierādījumu kopumā apgabaltiesai varēja būt pietiekams pamats izdarīt konkrētus secinājumus par veidu, kā notika informācijas apmaiņa (*apgabaltiesas sprieduma 11., 14., 15.punkts*), un šādu secinājumu apšaubīšana prasa konkrētākus argumentus un pierādījumus par, pieteicējas ieskatā, patieso notikumu gaitu, ne tikai vispārīgus hipotētiskus skaidrojumus par vispārīgi iespējamu pasūtītāja vai citas personas rīcību.

[12] Pieteicēja nepamatoti uzskata, ka tiesai bija pienākums izvērtēt pieteicējas rīcības mērķi un sekas.

Saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktu ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, tostarp vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šā piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.

Senāts 2009.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-234/2009 (*A42426505*) 20.punktā minēja, ka Konkurences likuma 11.panta 1.–7.punktā paredzēto darbību mērķis objektīvā nozīmē vienmēr ir vērsts pret konkurenci, tomēr vēlāk ar 2014.gada 3.februāra spriedumu lietā Nr. SKA-3/2014 (A43009211) Senāts, ievērojot juridiskajā doktrīnā un tiesu nolēmumos paustās atziņas, savu pieeju precizēja, norādot, ka visos Konkurences likuma 11.panta apakšpunktos minētajos gadījumos konkurenci ierobežojošais mērķis nav prezumējams. To, vai nolīgumam ir konkurenci ierobežojošs mērķis, jāpārbauda, ievērojot nolīguma saturu, tā mērķi un esošo vai plānoto piemērošanas ekonomisko un tiesisko kontekstu (sk. *lēmuma 9.punktu*).

Apgabaltiesa ir atsaukusies uz Senāta 2009.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr. SKA?234/2009 20.punktā minēto normas tulkojumu, ka Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.–7.punktā minēto darbību mērķis pats par sevi vienmēr ir vērsts pret konkurenci. Kā izriet no iepriekš minētā, šis secinājums kā vispārīgs uzstādījums, ja to skata abstrakti no konkrēta gadījuma apstākļiem, nav pareizs.

Tomēr tas nenozīmē, ka tādēļ vien apgabaltiesas spriedums ir nepareizs. Neatkarīgi no šīs atsauces ir konstatējams, ka tiesa ir argumentējusi, kāpēc šajā lietā konstatētie pierādījumi ir pietiekami, lai atzītu, ka pieteicēja izskatāmajā lietā ir veikusi darbības, kas novērtējamas kā informācijas par dalības noteikumiem iepirkumos apmaiņa. Pieteicēja ar saviem konkurentiem apmainījās ar informāciju, ko normālos konkurences apstākļos konkurenti viens otram neizpauž. Proti, savā piedāvājumā iepirkumā norādījusi cita tirgus dalībnieka norādīto cenu (vai tuvu tās apmēram), vai pati nosūtījusi citiem

tirgus dalībniekiem ieteicamās piedāvājumā iekļaujamās cenas, vai paziņojusi sava piedāvājuma cenu un lūgusi pārsniegt šo summu cita pretendenta piedāvājumā. Atsevišķos gadījumos nav iespējams noskaidrot veidu, kādā pieteicējas konkurents saņēmis pieteicējas komercnoslēpumu saturošu informāciju, jo pieteicējas tāmes atrastas konkurenta datorā.

Tātad pieteicējas piedāvājumi iepirkumiem nebija sastādīti neatkarīgi, kā tam būtu jābūt normālas konkurences apstākļos, un pieteicējas darbībās ir konstatējams Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktais pārkāpums. Senātam nav šaubu, ka ziņu apmaiņa starp potenciālajiem konkurentiem par to, vai un ar kādām cenām tie plāno piedalīties konkrētos iepirkumos (iepirkumu kartelis), pēc savas būtības (pēc mērķa) vērsta uz konkurences ierobežošanu vai pat izslēgšanu pilnībā (sal. *Senāta 2016.gada 31.marta sprieduma lietā Nr. SKA-413/2016 (A43015313) 7.punkts*).

[13] Pieteicēja nepamatoti iebilst, ka tiesa nepareizi atzinusi, ka viens iepirkums nevar būt konkrētais preces tirgus. Tiesa nav konstatējusi kļūdas Konkurences padomes secinājumā, ka konkrētie tirgi ir katra pasūtītāja elektroietaišu būvdarbu un/vai elektromontāžas darbu attiecīgais iepirkums. Senāts nesaskata pamatu apšaubīt šo Administratīvās apgabaltiesas secinājumu (sal. *Senāta 2015.gada 28.decembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA?1357/2015 (A43012514) 13.punkts*).

[14] Pieteicēja iebilst apgabaltiesas secinājumam, ka Konkurences padomes procesuālais pārkāpums – lēmuma pieņemšanas termiņa kavējums – nav būtisks.

Pieteicēja, no vienas puses, argumentē, ka termiņa nokavējuma attaisnojuma vērtēšana vispār nav pieļaujama. No otras puses, pieteicēja pauž viedokli, ka lietā šādi objektīvi apstākļi nav saskatāmi, jo faktiski lēmuma pieņemšanas termiņa neievērošanas pamatā bija iestādes veiktās izpētes procesa novilcināšana. Tāpat pieteicēja norāda uz līdzību ar termiņiem nodokļu audita lietās un lietās par kriminālsoda piemērošanu.

Par iestādes pieļauto termiņa kavējumu, tā nozīmi un ietekmi uz personu tiesībām katrā konkrētā gadījumā Senāts jau ir izteicies citās lietās, kas ierosinātas pēc citu pieteicēju pieteikumiem par to pašu Konkurences padomes lēmumu.

Atzīts, ka, tā kā termiņa nokavējums ir procesuāls pārkāpums, ir vērtējama procesuālā pārkāpuma ietekme uz adresāta tiesībām. Senāts gan kopsēdē, gan vairākos nolēmumos pēc šīs kopsēdes atzinis, ka termiņa kavējums nav būtisks procesuāls pārkāpums un ir saistīts ar iestādes mērķi nodrošināt pieteicējas tiesības uz aizstāvību – uzklausīt pieteicēju pirms galīgā lēmuma pieņemšanas (*Senāta 2015.gada 8.jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-642/2015 (A43016313) 5.punkts, 2015.gada 28.decembra sprieduma lietā Nr. SKA-1286/2015 (A43014713) 12.punkts, Senāta 2015.gada 28.decembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-1357/2015 (A43012514) 8.punkts, 2016.gada 31.marta sprieduma lietā Nr. SKA-413/2016 (A43015313) 18.punkts, 2016.gada 16.decembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-1432/2016 (A43015713) 9.punkts*).

Senāts nesaskata pamatu šīs atziņas pārskatīt.

Apgabaltiesa tās ir pilnībā ievērojusi. Apgabaltiesa atzinusi, ka termiņa kavējums šajā gadījumā nav būtisks procesuāls pārkāpums. Tas saistāms ar objektīviem apstākļiem, proti, iestādes pienākumu uzklausīt visus 26 kartelī iesaistītos dalībniekus, dodot iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un sagatavot savu viedokli, un arī nepieciešamību sniegt savu vērtējumu procesa dalībnieku argumentiem izdodamajā administratīvajā aktā. Tāpat apgabaltiesa pamatoti ņēmusi vērā, ka termiņa kavējuma laikā Konkurences padome neveica izmeklēšanas darbības. Tātad termiņa kavējums nav aizskāris pieteicējas tiesības.

Savukārt pieteicēja nav norādījusi ne uz vienu tādu apstākli, kas atšķirtos no apstākļiem iepriekš minētajās lietās un nepieļautu iepriekšēju tiesu prakses atziņu izmantošanu izskatāmajā lietā.

Senāts papildus norāda, ka pieteicējas atsaukšanās uz līdzību ar lēmuma pieņemšanas termiņu nodokļu auditu lietās vai kriminālsoda piemērošanu ir nepamatota. Pirmkārt, jāņem vērā, ka tās ir citu kategoriju lietas, kurās izteiktās atziņas ir saistītas ar konkrētām speciālajām tiesību normām un nav automātiski piemērojamas lietās par konkurences pārkāpumiem. Senāts nesaskata pamatu tās attiecināt uz izskatāmo gadījumu. Otrkārt, senatoru atsevišķās domas attiecībā uz nodokļu audita termiņa pārkāpumu (*senatoru 2015.gada 10.jūnija atsevišķās domas lietā Nr. SKA-102/2015 (A420615511)*) var būt izmantojamas kā procesa dalībnieka argumentācijas avots, tomēr jāņem vērā, ka Senāts kā lietā kompetentā tiesa kopumā ir nonācis pie citiem secinājumiem, proti, ka ir jāvērtē audita termiņa kavējuma pamatojums (*Senāta 2015.gada 5.jūnija sprieduma minētajā lietā 20.punkts*). Treškārt, nav pamata uzskatīt, ka lietās par pārsūdzēto Konkurences padomes lēmumu iestāde vai tiesa būtu piemērojusi zemākus kritērijus attiecībā uz termiņa kavējuma attaisnojumu. Šajās lietās ir atzīts, ka iestāde ir pieļāvusi procesuālu pārkāpumu, taču tas nav uzskatāms par būtisku jeb tādu, kas padarītu par spēkā neesošu konkrēto Konkurences padomes lēmumu.

[15] Pieteicēja nepamatoti iebilst pret to, kura finanšu gada neto apgrozījums izmantots kā bāze naudas soda aprēķinam.

Noteikumu Nr. 796 3.punktā noteikts, ka naudas soda aprēķinam izmantojams pēdējais noslēgtais finanšu gads pirms iestādes lēmuma pieņemšanas.

Izskatāmajā gadījumā nav strīda, ka pieteicējas 2012.gada pārskats tika apstiprināts vēl līdz 2013.gada 22.aprīlim – dienai, kad beidzās divu gadu termiņš no lietas ierosināšanas. Tā kā pieteicēja ar šo argumentāciju (par gada apgrozījumu) iebilst tieši saistībā ar termiņa kavējumu, tad apgabaltiesa pamatoti vērtējusi stāvokli tādu, kāds tas būtu bijis, ja termiņa kavējums nebūtu pieļauts. Savukārt iebildumi par to, ka Konkurences padomes lēmuma agrāka pieņemšana varētu novest pie labvēlīgāka lēmuma pieteicējai (sodu aprēķinot, pamatojoties uz 2011.gada neto apgrozījumu), nav pamatoti ar tiesību normām: Konkurences likuma 27.pants paredz iespēju lēmuma pieņemšanu pagarināt līdz diviem gadiem, ja lietā nepieciešama ilgstoša faktu konstatācija. Senātam nav šaubu, ka apgabaltiesas vērtējums par izmeklējamās lietas apjomu kā pamatojumu ilgākai lietas izmeklēšanai ir atbilstošs likuma mērķim.

[16] Senāts kā nepamatotu noraida pieteicējas iebildi, ka tiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 246.panta otro daļu, jo vispār nav vērtējusi vairākus pieteicējas pieteikuma grozījumos izteiktos argumentus par naudas soda nepamatotību un nesamērīgumu un par termiņa nokavējuma ietekmi uz pieteicējai noteikto naudas soda apmēru. Senāts konstatē, ka minētajos pieteikuma grozījumos (*lietas 15.sējuma 244.–246.lapa*) pieteicēja būtībā izteikusi tos pašus argumentus un apsvērumus, kas par attiecīgajiem jautājumiem izteikti kasācijas sūdzībā (par lēmuma pieņemšanas termiņa kavējumu). Būtiskie pieteicējas argumenti šajā sakarā aplūkoti šā sprieduma 14. un 15.punktā. Konstatējams arī, ka apgabaltiesa ir pārbaudījusi, vai Konkurences padome nav pieļāvusi pārkāpumus, individualizējot sodus (*apgabaltiesas sprieduma 17.–20.punkts*). Nekas neliecina par to, ka spriedumā nebūtu vērtēti būtiski ar lietu saistīti fakti un tos apliecinoši pierādījumi.

Pieteikuma papildinājumos pieteicēja bija īpaši norādījusi uz to, ka Konkurences padome tikai vienam no sodītajiem tirgus dalībniekiem bija samērojusi noteikto sodu ar konkrētā iepirkuma, kurā izdarīts pārkāpums, apjomu. Pieteicējas ieskatā, tas norāda uz diskriminējošu attieksmi. Kā Senāts jau norādījis citā lietā par šo pašu Konkurences padomes lēmumu, SIA „Latvijas energoceltnieks" sākotnēji aprēķinātais naudas sods būtiski (vismaz četras reizes) pārsniedza to iepirkumu apjomu, kuros tā piedalījās. Nav pamata neakceptēt noteikumos Nr. 796 23.2.apakšpunktā pieļauto pieeju, ka gadījumā, ja veidojas būtiska nesamērība starp naudas soda apmēru, kas noteikts atkarībā no tirgus dalībnieka kopēja neto apgrozījuma, un tieši ar pārkāpumu saistīto apgrozījumu, Konkurences padome to var taisnīgi samazināt (*Senāta 2016.gada 3.marta lēmuma lietā Nr. SKA-104/2017*

(A43014213) 18.punkts). Citam tirgus dalībniekam sods savukārt ticis samazināts, ņemot vērā tirgus dalībnieka sadarbību lietas izmeklēšanas laikā. Pieteicēja nav norādījusi uz īpašiem apstākļiem, kas liktu tai noteikto sodu samazināt.

[17] Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, apgabaltiesas sprieduma atcelšanai nav pamata.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta pirmās daļas 1.punktu un 351.pantu, Senāts

nosprieda

atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 21.decembra spriedumu, bet SIA „Daugavpils Energoceltnieks" kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

R. Vīduša Dz. Amerika V. Krūmiņa